

Ússaligt!

Hóskvöldið 16.04.98 var skipað fyri politiskum fundi í Føroyahúsinum í Keypmannahavn. Við pallborðið sótu Bjarni Djurholm (A), Lisbeth Petersen (B), Jóannes Eidesgaard (C), Sámál Petur í Grund (D) og Finn-bogi Isakson (E).

Finnbogi Isakson legði fyrri. Hann segði at týðningarmesta málið á dagskránni til komandi val, er loysing. Finnabogi røði framundir, at føroyingar endiliga hava sannað, at ríkisfelagsskapurin er av tí ónda, at at teir tiskil nú vóru sinnaðir, meir enn nakrantíð áður, at taka stig mótvægis sjálvstýri.

Jóannes Eidesgaard var ikki samdur við Finnaboga Isaksyni um settu dagskránni. Jóannes helt at har vóru meira týðandi mál at taka sær av, enn tann talan bleiv um loysing. Jóannes segði, at sosialpolitikur átti at standa fremst.

Lisbeth Petersen legði fyrri við at siga, at onkrar broytingar skuldu fremjast í viðurskiptunum Føroya og Danmark millum. Hon tosaði um at dagføra heima-stýrslógin, men segði einki nærri um, hvussu hetta skuldi skiljast.

Bjarni Djurholm tosaði um privatisering. Hann hevði sosialistaskrímsli á lofti tá hann tosaði um vinnulív í Føroyum, so Óli Breckmann var við okkum í andanum, hóast hann hevði givið avboð til fundin.

Sámál Petur í Grund lat fundarfólkið vita, at sjálvstýrissflokkin er sosial-liberalur, og tiskil altíð er mitt ímillum.

Nú var orðið frítt, og úr salinum varð spurt um val-evnini kundu greiða frá, meira konkret hvat lá aftanfyri hetta tey høvdu fært fram. Hvussu skil føroyingar inn hava tað? Flestu pallborðsluttakarnir svaraðu, at hetta bar illa til at svara uppá, tí politikur snýr seg fyrst og fremst um tær stóru linjurnar. Jóannes Eidesgaard skákaði sær tó ikki undan, men nytta høvið til at greiða frá, at Javnaðarflokkurin hevur sum aðalmál, at allir føroyingar hava sømilig kor, og at tey sum, av einhvørji orsök ikki sjálvi orka at bera, skulu hava stuðul frá hinum, t.e. frá samfelagnum. Lisbeth Petersen svaraði, at hetta sum Jóannes hevði borið fram sum javnaðarpolitikkur í veruleikanum var sambandspolitikkur, og at Jóannes Eidesgaard tiskil als ikki var javnaðarmaður, men sambandsmaður. Eg skilti ongantíð lógikkin í hesum, sum Lisbeth segði, tí fyrri mærl tá tað nærri fyrri, at tað í so fall eru Lisbeth og sambandsflokkurin, sum reka javnaðarpolitikk. Men soleiðis er tað tíverri í Fø-

oyum, at nógv av teimum »penu« fólkunum, sum kallað seg »borgalige«, í veruleikanum eru sosialistar, sum bara ræðast hugtakið.

Nógv var spurt meira úr salinum, m.a. var spurt um hvussu Tjóðveldisflokkurin ætlaði sær at gjalda úttanlandsskuldina, um flokkurin fekk meiriluta og loysti í. mei. Eftir tógv stríð eydnadist tað at enda óstýraranum og fundarfólkunum at fáa Finnaboga Isakson at svara spurninginum. **Svarið var, at politisk loysing ikki er tað sama, sum búskaparliga loysing, og at Tjóðveldisflokkurin var nøgdur við tað politisku loysingina fyrst. So vita vit tað!!!**

Eisini var spurt, hvørja stóðu flokkarnir høvdu til ognarættin til landsjørðina. Pallborðsluttakarnir vóru á einum málið um, at hetta var ein trupul spurningur, tí hann, sum Bjarni Djurholm orðaði tað, var so kensluborin. Aftur her var Jóannes Eidesgaard tann einasti sum svaraði greitt: **Javnaðarflokkurin er ikki fyrri at privatisera landsjørðina!!!**

Samanumtikið var fundurin av teimum frægu, men hetta var fyrst og fremst fundarfólkunum fyrri at takka. Hugurin at spyrja var stórur, men hugurin og dugurin at svara var meira at kalla vánaligur. Einasti, sum ikki mátti undan, var umboð Javnaðarflokksins á fundinum, Jóannes Eidesgaard. Hann var greiður og stóð við tann politik, tað menniskjasynti og tey virði, sum flokkurin hvílir á. Tá eingin av hinum pallborðsluttakarnum gjørdur sum Jóannes, so havi eg varhugan av at hetta kemst av tí, at tey ikki koma sær at standa við tey mál, sum flokkar teirra í veruleikanum hava sett sær: Fólkaflokkurin eitt rátt og brutalt liberalistiskt samfelag við friari kapping har tann sterkasti yvirlivir og tann veiki má víkja; Tjóðveldisflokkurin eitt dunnugarsjálvstýrið, har føroyingar ráða, men danir gjalda; Sambandsflokkurin eitt álmuusamfelag, har danir bæði skulu gjalda og ráða; og endiliga Sjálfstýrissflokkurin, sum er so ovbyrjaður av hugsjónarligu barlast síni, at flokkurin »setir sítt mandat uppá fast samband um Vestmanna-sund« (citát Sámál Petur í Grund).

Ússaligt, at tey sum bjóða seg fram til at stýra Føroyalandið, ikki koma sær at standa við tann førning tey hava í politisku skjáttunum sínum. Ússaligt – men skiligt – tí førningurin er ikki borðbærur.

Keypmannahavn 16.04.98

Jóanes N. Dalsgaard

Javnaðarflokkurin

Munur á flokkum!

Tá ið javnaðarhugsjónin í Føroyum mentist og so við og við noyddi hinar stírnadur afturhaldsflokkarnar – Sambandið og Sjálvstýrið – at hugsa um annað, enn at keglast um hvørjir av teimum vóru betri ella verri føroyingar, brast av álvara fyrri nevi í føroyskum politikk.

Hvinini vóru ónskrilig, og ræðsluslignir vendu hesir flokkar sær nú móti javnaðarflokkunum, tí teir kendu seg hótta. Og tað er júst tað sama, sum enn sjeyti á seinni er veruleiki í føroyskum politikk.

Allir sum ein vinda teir sær – heilt frá tí dökka sambandinum til hin innantóma tjóðveldisflokk – í móti javnaðarflokkunum, tí teir vita, at hann er einasti flokkur, sum arbeidir fyrri áhugamálunum hjá fjøldini og ikki rekur einstaklingapolitikk til frama fyrri teimum. Føroyskir javnaðarmenn vóru tjóðskaparsinnadur. Alskurin til land og tjóð brann teimum í barmi, men teir vildu varðveita ríkiseindina.

Og tað vil javnaðarflokkurin enn, men í broyttum líki.

Hann vil, at talan skal vera um tvey fræls lond og tvær frælsar tjóðir á jøvnum føti í einari ríkiseind!

Teir, ið vinstuðu javnaðarflokkin, stóðu, at um føroyingar skuldu fáa betri kor í egnum landi, so mátti fólk-ið gerast figgarliga frælst og ikki knogva undir tilvildarlíggum einstaklingaveldi.

Og javnaðarflokkurin hevur ikki broytt hugburð á hesum øki, tí vælurðin hjá hvørjum mansbarni í hesum landi liggur honum fremst í huga.

Tað er fyrri at tað skal verða livilíggis á øllum økjum hjá fjøldini, at javnaðarflokkurin stríðist.

Ikki lógið, at flokkarnir, sum berjast fyrri áhugamálunum hjá teimum fáum, sum vilja ræna fólksins ognir við

privatiseringum, eru ræddir.

Teir eru nevnliga deyðaræddir fyrri, at føroyski veljarin skal skoða aftur um hin kapitalistiska gekkas-kortin, tí tað er eingin tespilig sjón!

Tað var slitmaðurin – hann sum í stormi og kavaro-ki bardist við is og ódnir á nær- og fjarleiðum, sum bygdí hetta land!

Men, tá ið hann vendi sær til hasar afturhaldsflokkarnar, sum hugsaðu á hús-kallastøði, var svarið oftast eitt tvørt nei.

Og hugburðin hjá okkara mótsðuflokkum er so syndarlaga lítíð broyttur! Tað gevur at byta, hvussu fiskivinnupolitikurinn hjá tí landsstýrinum, sum enn hykur í Tinganesi, sær út.

Og eina greiflig er hann móti teimum smærri útróðrabátunum.

Tí líkist tað nøkrum, at teir smáu útróðrabátarnir ikki sleppa at fiska frítt, men eru bundnir av ávisum dagatali?

Fiskimálaráðharrin og hansara ráðgevarar halda kanska, at fiskurin, sum av hungri kemur inn undir land, ger stórri nyttu, um hann doyri í raki, enn at hann verður fiskaður, og kemur útróðramonnum til gagns.

Í skjótt fyra ár hava vit nú havt ta vanlagu, at vit hava havt ein løgmann, sum samvir av hansara egna partamonnum siga er óútrógligur og tí kann finna upp á hvat sum helst.

Javnaðarflokkurin vildi ikki finna seg í at vera í samgongu við einum løgmanni, sum førði seg fram sum einaræðisharri og forðaði nærum øllum javnaðar-áhugamálum at vinna minsta frama, og tí fór hann eisini úr samgonguni.

Hann vónaði nýval, men tað glapp, tí fólkaflokkurin tevjaði fong og helt, at nú vóru lögir at sorla allar tænarur sundur, sum javnaðarflokkurin hevði slóðað fyrri, og tað almenna tíli. Tí kom hann løgmanni til

hjálp, og samgonguskjal-ið hjá samgonguni, sum hvarv, varð drigið framaftur.

Nýggj samgonga varð gjørd, og veldugar privatiseringsetlanir vóru settar út í kortið.

Men, tað kann sigast, at tað mundi vera lagnunnar speisemi sum gjørdi, at sami løgmaður, sum av sínum egna var sagdur at vera óútrókniligur, fyrri stuttum kendi seg so fast traðkaðan á tærnar í sínum egna valfelag, skivur út val og soleiðis á hesum sinni forðaði fyrri, at teir gyltu dreymarnir hjá fólkaflokkunum vundu frama.

Í sínari ótrálgu nalva-skóðan júkar sami løgmaður í tíð og ótið, at tað er sambandsflokkunum mest fyrri at takka, at umstøðurnar eru batnaðar.

Við honum á odda er gongdin vend, sigur hann. Men hann gloymir at siga, at toskafiskiskapurin er meira enn seksfaldur við Føroyar í hesum tíðarskeiði, hann hevur verið løgmaður.

Hann gloymir eisini at siga, at sildin, sum var hvorin úr føroyskum havøki, er komin aftur.

Og hann gloymir eisini at siga, at rentustøðið hesi árin hevur verið sera lágt.

So at samgongan við sambandsflokkunum og honum á odda hevur vent nakrari gongd, er beinleiðis ósatt.

Heldur enn dugnakapur var hetta ber tilvild – ein tilvild, sum vit kortíni eiga

at fegnast um, tí uttan hana hevði myndin sæð heilt ódrvisi út.

Og tá hevði verið lítíð um okkara breggiandi løgmenn. Fólkaflokkurin rósar sær av skattalættunum, men sjálvandi gloymir hann at siga, at tað var meðan Jóannes Eidesgaard hevði figgarímál um hendi í landsstýrinum, at skjólt varð settur á skattalættan.

Hetta gjørdi hann, hóast sambandsflokkurin av øllum alvi spenti ímóti.

Eisini eiga vit at hava í huga, at skattalættin til fiski- og sjómenn gevur teimum, sum hava eina góða inntøku, mest.

Ein maður, sum vinnur 150 túsund kr. fær 22.500 kr. í skattafrádrátti, meðan ein, sum vinnur eina millión, fær 150 túsund í skattafrádrátti, ella tað sama sum fyrrnevndi hevði í ársinntøku.

Men soleiðis er fólkaflokspolitikkur!

Javnaðarflokkurin byggir sínar hugsjónir á tað besta, sum er í fólkunum.

Hann hevur álít á, at tað býr eitt gott fólk í hesum landi.

Hann trýr at føroyingar eru førir fyrri at menna hetta samfelagið á øllum økjum. Og hann byggir sína stevnu á, at øll í samfelagnum eiga at fáa lut í samfelagsgjøðunum.

Tí stríðast vit eisini av øllum alvi fyrri at gomul og sjúk, einkjur og faðir- ella móðurleys skulu fáa so góð kor sum møguligt.

Enn eru vit ikki komin á mál, men ivist ikki í, at vit fara at halda fram við at stríðast fyrri einum betri og rættvisari samfelag á øllum økjum.

Men, fyrri at náa tí málinum er neyðugt, at veljararnir standa mannliga saman um javnaðarflokkin valdagin 30. apríl.

Gott val.

Jógvan Adolf Johannessen

Rætting

Í greinini hjá Regin Eikholm í Sosialinum leygar-dagin datt ein linjur burtur, og tí kann samanhangin misskiljast. Vit prentaði tí eitt brot í greinini aftur:

„Vit lögdu sjálvir lunnar undir okkara skuld í áttati-árunum, men tað, men skortaði ikki uppá ávaringar. Nú standa vit eftir við eini landskassaskuld uppá 4,5 mia. kr. umframt tær 1,5 milliárdinar, sum bankaløysnin kostaði okkum. Hesa seinastu skuldina frá vit helst nakað endurgoldið av, men tær 4,5 mia. kr. sum stava frá okkara egna kleyvarsskapi, er lítill og eingin áhugi fyrri

at finna politiskar ábyrgdarar til.....

(Greinin stóð á síðu 2 í Sosialinum fríggjadagin 17. apríl) Haldið okkum til góðar.

Blaðstjórin

Amnesty International Føroya deild

Skrivstovan er opin: Týsdag kl. 8.30–12.30 Hósdag kl. 8.30–16.30

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan er opin mána-dag til hósdag frá kl. 8.00 til kl. 15.00. Tlf. 1.7597, skrivitlf. 1.6929 fax 1.3609 og teldupostadr. deaf_fo@post.olivant.fo

Javni

N. Finsensgøta 32
Skrivstovan er opin: Týsdag kl. 10–12, mikudag kl. 10–12 og kl. 14–15.30, hósdag kl. 14–18 og fríggjadag kl. 10–12. Tilhaldið er opið í fríggjadag í hvørjum mánaði kl. 14.30–16.30.

Epileptikarafelag Føroya

Postadr.: MBF-húsið, Íslandsvegur 10 C. Felagið hevur ikki fasta skrivstovu-tíð, men samband við felagið fæst á tlf. 13978, Randfríð Sørensen, ella tlf. 19793, Mari Johannessen.

Felagið

Føroyar-Kuba

Opið er á skrivstovuni í Kongagøtu 11, mikudag kl. 16–18. Mánad., týsd., hósdag og fríggjadag kl. 10–11. Tlf. 13016 - Fax 13824.

Sjómansheimið

»Ørkin«

Braturholt 29, 105 Reykjavík
Sunnudag móti kl. 17. Mánakvöld bíbliutími kl. 20.30.

Øll eru hjartaliga vælkomin.

Nærri upplýsingar á tlf. 009 354-568-0777